

POSTANOWIENIE

Dnia 15 marca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Kapiński

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 15 marca 2023 r.,
wniosku SSN X.Y. o wyłączenie od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. akt IV KK 49/23

p o s t a n o w i ł:

na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. wyłączyć SSN X.Y. od udziału w rozpoznaniu sprawy oznaczonej sygnaturą akt IV KK 49/23.

UZASADNIENIE

SSN X.Y. został wyznaczony do rozpoznania sprawy o sygn. akt IV KK 49/23 w przedmiocie rozpoznania kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego A. B. od wyroku Sądu Okręgowego w Białymstoku z dnia 22 września 2022 r., sygn. akt VIII Ka 99/22, utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim z dnia 3 listopada 2021 roku, sygn. akt III K 348/20.

W dniu 8 lutego 2023 r. SSN X.Y., złożył pisemne oświadczenie, w którym wskazał, że w sprawie przedmiotowej występują okoliczności, wywołujące uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności, albowiem wyrok Sądu I instancji, utrzymany w mocy zaskarżonym kasacją wyrokiem, wydał Sąd, w składzie którego zasiadał jego syn, SSR Y.Y.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Zgodnie z art. 41 § 1 k.p.k. sędzia ulega wyłączeniu, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności w danej sprawie. Podstawą wyłączenia sędziego, jako iudex suspectus, może być każda okoliczność, jeśli tylko uzasadnia wątpliwość co do bezstronności sędziego, którą należy rozumieć zarówno jako subiektywne odczucie

sędziego, jak i jego bezstronność w odbiorze zewnętrznym opartą na zobiektywizowanych przesłankach i analizowaną przez odwołanie się do oceny sytuacji dokonanej przez przeciętnego, rozsądnie rozumującego obserwatora procesu (por. np. wyroki Trybunału Konstytucyjnego: z dnia 27 stycznia 1999 r., K 1/98, OTK-A 1999, z. 1, poz. 3, oraz z dnia 20 lipca 2004 r., SK 19/02, OTK-A 2004, z. 7, poz. 67, uchwała Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2007 r., I KZP 9/07, OSNKW 2007, z. 5, poz. 39, wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 8 stycznia 2009 r., III KK 257/08, LEX nr 532400, oraz z dnia 18 marca 2009 r., IV KK 380/08, LEX nr 491543). Również Europejski Trybunał Praw Człowieka zwraca uwagę na bezstronność sędziego w aspekcie subiektywnym. Kryterium subiektywne opiera się na ocenie osobistego przekonania sędziego orzekającego w danej sprawie, przy czym osobista bezstronność członka składu sędziowskiego jest dorozumiana, chyba że pojawią się dowody przeciwnie (por. wyroki ETPCz: z dnia 10 października 2000 r., nr 42095/98, *Daktaras v. Litwa*, LEX nr 76722, oraz z 10 kwietnia 2003 r., nr 39731/98, *Sigurdsson v. Islandia*, LEX nr 78238).

Podkreślić należy, że instytucja wyłączenia sędziego w równej mierze służy zapewnieniu realnej bezstronności sądu, jak i umacnianiu autorytetu wymiaru sprawiedliwości przez usuwanie choćby pozorów braku bezstronności. Zatem o potrzebie zastosowania instytucji wyłączenia nie może decydować jedynie zasadność *in casu* zarzutu leżącego u podstaw wniosku o wyłączenie, ale również ocena, czy dla postronnego obserwatora zachodzą, w realiach sprawy, wystarczające okoliczności które w odbiorze społecznym mogą budzić wątpliwości co do bezstronności sędziego (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 marca 2022 r., IV KO 20/22, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 października 2022 r., V KK 235/22).

Zdaniem Sadu Najwyższego należy podzielić zaprezentowane w oświadczeniu SSN X.Y. stanowisko odnośnie konieczności wyłączenia go od rozpoznania przydzielonej mu sprawy kasacyjnej o sygn. akt IV KK 49/23. SSN X.Y. wskazał bowiem, że wyrok Sądu I instancji, utrzymany w mocy zaskarżonym kasacją wyrokiem, wydał Sąd, w składzie którego zasiadał jego syn, SSR Y.Y. SSN X.Y. niewątpliwie wykazał istnienie przesłanki do zastosowania instytucji wyłączenia, określonej w art. 41 § 1 k.p.k. Uznać należy zatem, iż jego udział w

orzekaniu w sprawie IV KK 49/23, z uwagi na wskazaną treść pisemnego oświadczenia mógłby naruszyć w odbiorze zewnętrznym zaufanie do wymiaru sprawiedliwości. W tym miejscu należy odwołać się do uchwały Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2007 r., sygn. akt I KZP 9/07, w uzasadnieniu której Sąd Najwyższy trafnie zauważył, iż zasada bezstronności sędziego między innymi służy budowaniu zaufania stron i opinii publicznej do wymiaru sprawiedliwości, jak i nienarażaniu sędziego na „walkę wewnętrzną” między ludzkimi słabościami a ideą zachowania niezawisłości.

Mając powyższe na uwadze wskazane wyżej okoliczności Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

ał